

HET PANEL OVER HET CENTRUM IN GIETEN

Gemeente Aa en Hunze

Januari 2017

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019GM Amsterdam
020-3330670

Rapportnummer

2017/13

Datum

Januari 2017

Opdrachtgever

Gemeente Aa en Hunze

Auteurs:

Femke van Schelven
Ester Hilhorst

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INLEIDING

1

Inleiding

Aanleiding

Veel doelstellingen uit de visie voor het centrum van Gieten van 2003 zijn gehaald. In de Stationsstraat is nu een prachtig winkelcentrum met een nieuwe inrichting van de openbare ruimte. Sinds 2003 is er ook veel veranderd. Er is sprake van bevolkingskrimp, de sector van de detailhandel heeft het moeilijk en we hebben te maken gehad met de economische crisis. Hierdoor is er op een aantal plekken in het centrum leegstand en komen ontwikkelingen niet van de grond.

De gemeente gaat daarom de komende tijd samen met inwoners, ondernemers en belanghebbenden aan de slag met een nieuwe visie voor het centrum van Gieten (Stationsstraat, Schoolstraat en Brink; afbeelding linksboven). Het Overlegplatform Centrum Gieten heeft een speciale status in dit proces. In dit platform zijn de Ondernemersvereniging Gieten en Vereniging Dorpsbelangen Gieten en Omstreken vertegenwoordigd. Zij nemen deel aan de project- en stuurgroep. Met dit onderzoek worden ook bewoners van Aa en Hunze betrokken door in kaart te brengen hoe zij denken over het centrum van Gieten.

Onderzoeksaanpak en respons

Voor dit onderzoek is een vragenlijst uitgezet onder het burgerpanel van Aa en Hunze. De leden van dit panel hebben in week 48 een uitnodiging gekregen om de vragenlijst in te vullen. Zij hebben tot week 50 gehad om te reageren. In week 49 is een herinneringsmail verstuurd naar alle panelleden die de vragenlijst op dat moment nog niet ingevuld hadden.

Wervingsactie

Om de respons voor dit onderzoek te verhogen en om het burgerpanel te vergroten heeft de gemeente Aa en Hunze een wervingsactie gehouden. Voor de wervingsactie is een poster ontworpen met daarop de tekst: "Meld je voor 10 december 2016 aan en ontvang de vragenlijst." Deze poster is vanaf 30 november 2016 in de Schakel en op de website geplaatst.

Ook zijn er posters op verschillende locaties in het centrumgebied gehangen.

Respons

Het panel bestond voor de wervingsactie uit 785 leden. Na de wervingsactie hebben 56 nieuwe leden zich aangemeld, waarmee het panel op 841 leden is gekomen. Deze hebben allemaal een uitnodiging gekregen voor dit onderzoek. In totaal zijn 26 van deze uitnodigingen niet aangekomen, vanwege bijvoorbeeld een volle mailbox of een opgeheven mailadres. Dit brengt het aantal uitgenodigde panelleden op 814, waarvan 28 procent woonachtig is in Gieten.

In totaal hebben 442 panelleden de vragenlijst ingevuld. Hiervan waren 49 (van de 56) nieuw panellid sinds de wervingsactie. Dit brengt de respons op 54 procent. Dit aantal is groot genoeg om betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

Van alle deelnemers aan het onderzoek komt 36 procent uit Gieten en 64 procent uit de overige dorpen in Aa en Hunze. Daarmee zijn de inwoners uit Gieten oververtegenwoordigd ten opzichte van de bevolking van Aa en Hunze (zo'n 25 procent van hen woont in Gieten).

Deze respons is vergelijkbaar met de burgerpanel-onderzoeken in 2015 naar participatie en naar gemeentelijke informatievoorziening (beide rond de 55 procent) en iets lager dan het onderzoek naar de toekomstvisie (69 procent respons). Dit onderzoek heeft 442 betrokken bewoners de kans gegeven om op een laagdrempelige manier mee te denken over de toekomst van het centrum van Gieten. Alternatieve instrumenten voor bewonersparticipatie zoals een informatieavond hadden waarschijnlijk niet zoveel mensen op de been gebracht.

Leeswijzer

Dit rapport beschrijft de resultaten van het beschreven onderzoek. In het volgende hoofdstuk wordt het bezoek van panelleden aan het centrum van Gieten en de voorzieningen beschreven. In hoofdstuk drie wordt ingegaan op de waardering van het centrum. In het laatste hoofdstuk worden de achtergrondgegevens van de respondenten gegeven.

BEZOEK AAN HET CENTRUM EN VOORZIENINGEN

Resultaten

2

Bezoek aan het centrum en voorzieningen

Het centrum van Gieten in één woord

Aan de panelleden is gevraagd of zij het centrum van Gieten in één woord konden beschrijven. De meest genoemde woorden staan hieronder in een Wordcloud weergegeven: hoe groter het woord, hoe vaker het genoemd is. Regelmatig terugkerende positieve woorden zijn onder andere gezellig, goed en leuk. Negatieve woorden die vaker terugkeren zijn saai, ongezellig en rommelig.

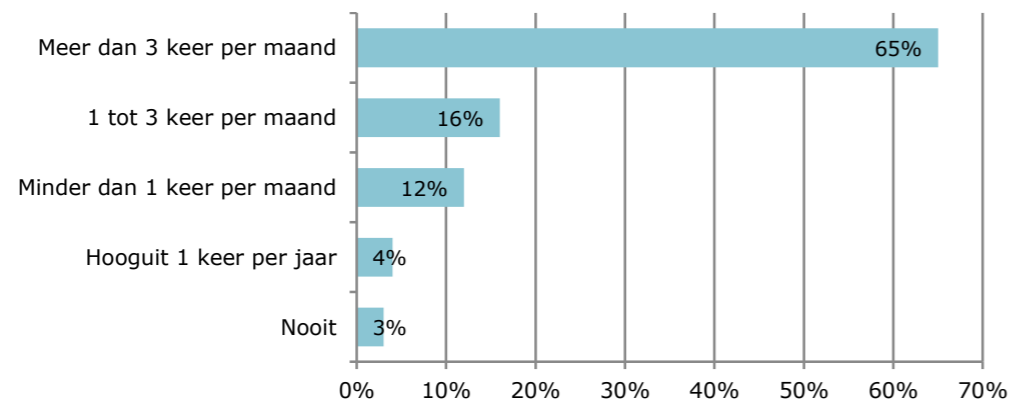
Figuur 1. Met welk woord zou u het centrum van Gieten beschrijven? (n=442)

Twee derde bezoekt het centrum van Gieten vaak

Bijna twee derde van de panelleden bezoekt het centrum van Gieten frequent (meer dan drie keer per maand). Onder panelleden die in Gieten wonen is dit 95 procent. Het aandeel panelleden dat het centrum drie keer per maand of minder bezoekt bestaat vooral uit bewoners van dorpen uit de omgeving van Gieten.

Figuur 2. Hoe vaak bezoekt u het centrum van Gieten? (n=442)

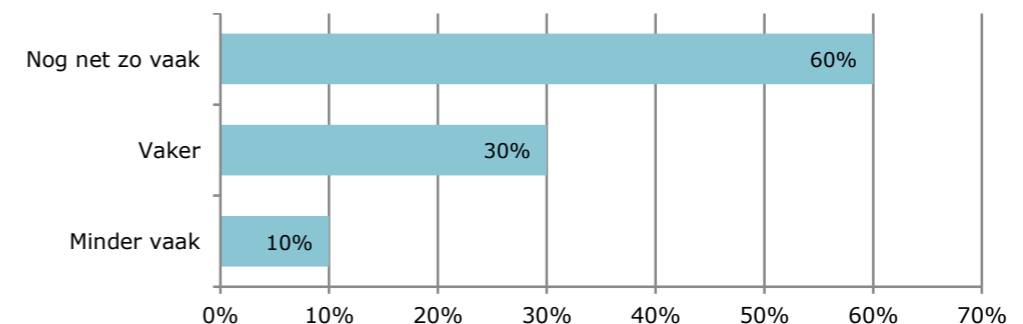

Meeste panelleden die centrum bezoeken doen dit net zo vaak als vijf jaar geleden

Drie vijfde van de panelleden die aangeven het centrum van Gieten wel eens te bezoeken doet dit op dit moment net zo vaak als vijf jaar geleden. Drie tiende bezoekt het centrum vaker dan vijf jaar geleden. Redenen hiervoor zijn vooral het bredere aanbod aan winkels en het nieuw komen wonen in de omgeving van Gieten. Een tiende geeft aan dat zij het centrum van Gieten minder vaak bezoeken dan vijf jaar geleden. Redenen die panelleden hiervoor geven zijn de afname in het winkelaanbod en een toename in het online winkelen.

Panelleden die zelf in Gieten wonen geven vaker aan dat zij het centrum nog even vaak bezoeken als vijf jaar geleden dan panelleden die in de omgeving wonen. Bewoners uit de omliggende dorpen geven juist vaker aan dat de frequentie van hun bezoek is toegenomen. Ook jongere panelleden (van 18 tot 39 jaar) zeggen vaker dan panelleden uit andere leeftijdsgroepen dat zij het centrum van Gieten vaker bezoeken dan vijf jaar geleden.

Figuur 3. Hoe vaak bezoekt u het centrum van Gieten in vergelijking met vijf jaar geleden? (n=429)

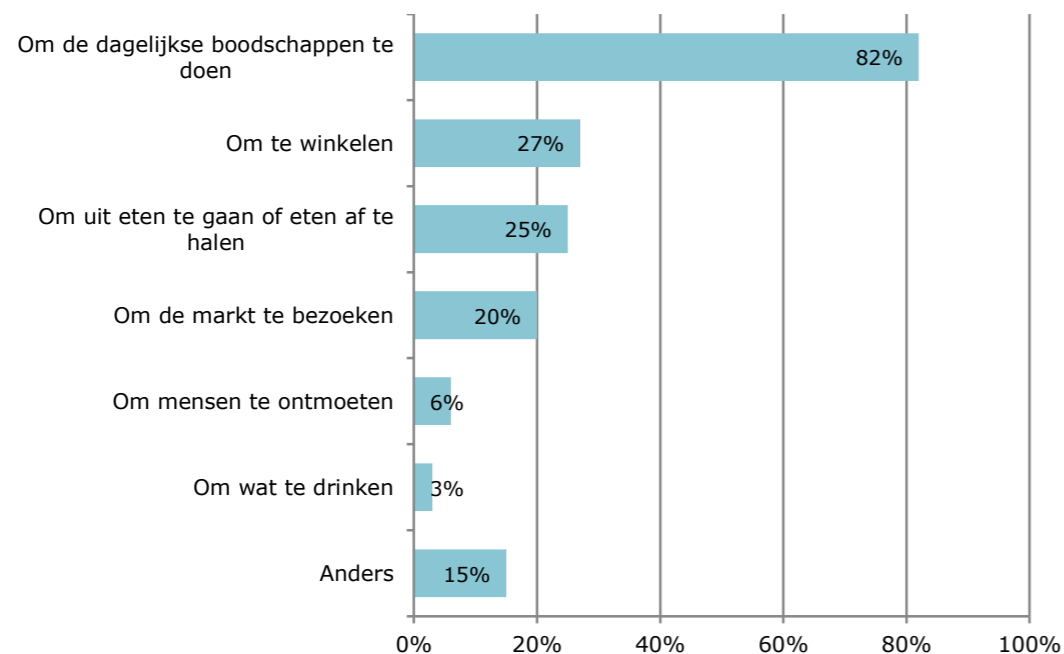
Bezoek aan het centrum en voorzieningen

Meesten bezoeken centrum voor de dagelijkse boodschappen

Ruim vier vijfde van de panelleden die het centrum bezoekt, doet dit om de dagelijkse boodschappen te doen. Ongeveer een kwart geeft aan dat zij naar het centrum gaan om te winkelen of om uit eten te gaan of eten af te halen. Een vijfde bezoekt de markt van Gieten. Onder de categorie 'anders' noemen panelleden vaak een bezoek aan het gemeentehuis, even rondkijken als zij toevallig het centrum passeren en wonen en werken.

Panelleden die in Gieten wonen, bezoeken het centrum vaker om boodschappen te doen, de markt te bezoeken, uit eten te gaan of eten af te halen en mensen te ontmoeten dan panelleden die in de omliggende dorpen wonen. Jongere inwoners (van 18 tot 39 jaar) gaan vaker dan de andere leeftijdsgroepen naar het centrum van Gieten om te winkelen.

Figuur 4. Waarvoor gaat u naar het centrum van Gieten? (n=429)

Bereikbaarheid van het centrum wordt het best beoordeeld

Panelleden die het centrum van Gieten wel eens bezoeken, is gevraagd om verschillende aspecten van het centrum te beoordelen met een rapportcijfer. De bereikbaarheid is met een 7,7 gemiddeld het best beoordeelde aspect. Ook de kwaliteit van de winkels is goed beoordeeld, met een 7,4 gemiddeld. Drie aspecten werden met lager dan een zes beoordeeld: de weekmarkt, het aantal horecagelegenheden en de sfeer in het centrum. Panelleden die buiten Gieten wonen, oordelen over de meeste aspecten (iets) beter dan panelleden die in Gieten wonen. Alleen de aanwezigheid van groen, de weekmarkt en de kwaliteit van de winkels worden door de panelleden die in Gieten wonen (iets) beter beoordeeld.

Tabel 1. Welk rapportcijfer geeft u de volgende aspecten in het centrum van Gieten?

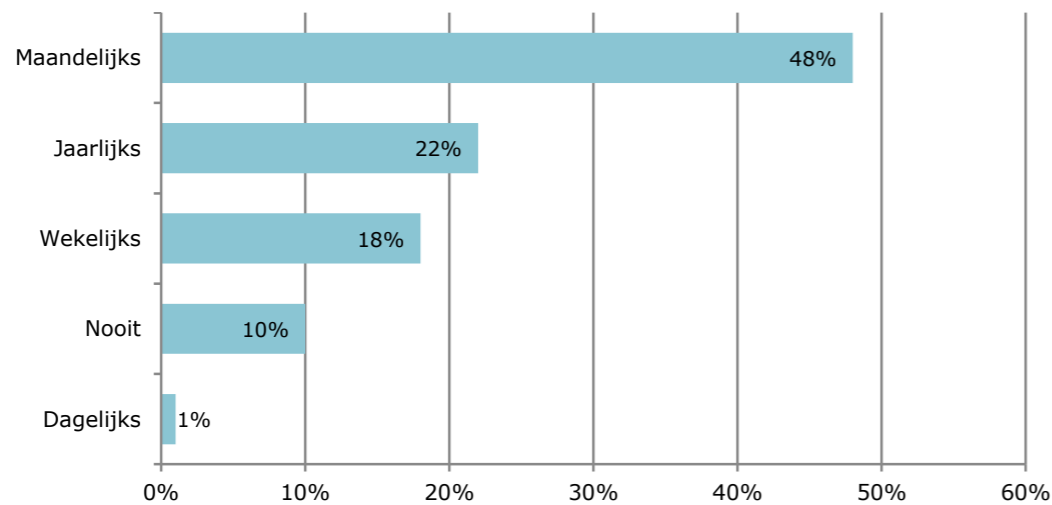
Aspect	Rapportcijfer
Bereikbaarheid	7,7
Kwaliteit van de winkels	7,4
Variatie in winkelaanbod	6,5
Stallingsmogelijkheden fietsen	6,5
Parkeermogelijkheden auto	6,5
Entree van het centrum vanaf de N34	6,5
Aantal winkels	6,4
Kwaliteit inrichting van de openbare ruimte	6,3
Kwaliteit horecagelegenheden	6,2
Aanwezigheid groen	6,1
Evenementen in het centrum	6,0
De weekmarkt	5,7
Aantal horecagelegenheden	5,5
Sfeer in het centrum	5,4

Bezoek aan het centrum en voorzieningen

Negen tiende van de panelleden doet wel eens aankopen via internet

Negen op de tien panelleden doet wel eens aankopen via het internet. De meesten doen dit maandelijks (48 procent) en een kleiner deel doet het jaarlijks (22 procent) of wekelijks (18 procent). Een zeer beperkt deel (1 procent) doet dagelijks online inkopen. Panelleden van 65 jaar en ouder geven vaker aan dat zij nooit online aankopen doen dan panelleden tot 65 jaar.

Figuur 5. Hoe vaak doet u aankopen via internet? (n=442)

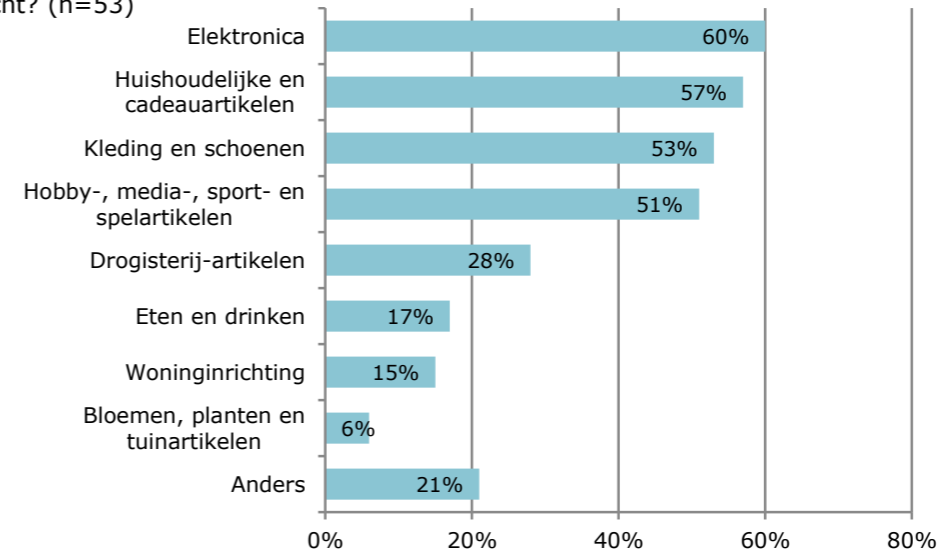
14%

van de panelleden die wel eens online aankopen doet, bezoekt hierdoor minder vaak de winkels in het centrum van Gieten

Vooral elektronica wordt nu online aangeschaft

Aan de panelleden die minder vaak het centrum van Gieten bezoeken omdat ze vaker online aankopen doen (14 procent), is gevraagd om welke artikelen het gaat. De producten die het vaakst genoemd worden zijn elektronica, huishoudelijke en cadeauartikelen, kleding en schoenen en hobby-, media-, sport- en spelartikelen. Voor de andere producten (bijvoorbeeld drogisterij-artikelen, eten en drinken) blijven zij georiënteerd op het centrum van Gieten.

Figuur 6. Welke artikelen koopt u via internet die u voorheen in het centrum van Gieten kocht? (n=53)

WAARDERING VOOR HET CENTRUM

Resultaten

3

Waardering voor het centrum

Panelleden zijn positief over parkeren en diversiteit aan winkels

Alle panelleden hebben in een open vraag aangegeven wat zij het aantrekkelijkst vinden in het centrum van Gieten. Zij prijzen vaak de mogelijkheden die het centrum biedt om dichtbij de winkels te parkeren en de diversiteit aan winkels. Ook wordt het gewaardeerd dat het centrum compact is, doordat de winkels vlak bij elkaar liggen. In het kader hieronder staan een aantal voorbeelden van antwoorden die panelleden hebben gegeven.

Wat vinden panelleden het aantrekkelijkst in het centrum van Gieten?

- "Dat je een diversiteit aan winkels hebt, waardoor je niet naar de grote stad hoeft."
- "Alles dichtbij en gratis parkeren."
- "Bereikbaarheid."
- "De omgeving van de Brink en de molen."
- "Dichtbij de snelweg."
- "Je kunt er voor de dagelijkse boodschappen naartoe. Funshoppen doe je wel elders."
- "Mooi compact centrum."
- "Overzichtelijk en toegankelijk."
- "Parkeren kan dichtbij de winkels, je hoeft niet ver te lopen."
- "Verschillende winkels dicht bij elkaar."

Panelleden willen meer sfeer en gezelligheid in het centrum

De panelleden hebben ook in een open vraag aan kunnen geven wat anders of beter kan in het centrum van Gieten. Zij noemen vaak dat zij behoefte hebben aan meer sfeer en gezelligheid binnen het centrum door bijvoorbeeld het aantal horecagelegenheden (met terrasjes) te vergroten en door meer groen aan te leggen. Ook noemen de panelleden dat de parkeergelegenheden te klein zijn op drukke dagen, zoals zaterdag, het verkeer soms onveilig is in en rondom het centrum en de leegstand aangepakt moet worden.

Wat moet echt anders of beter in het centrum van Gieten?

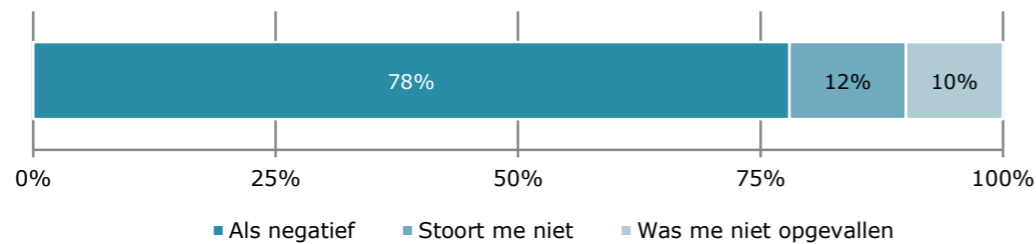
- "De leegstand moet omlaag."
- "Meer goede horeca (met terrasjes). De Gietense horeca is hopeloos versleten."
- "Meer verbinding tussen het oude en het nieuwe deel van het centrum."
- "De Schoolstraat moet weer gaan leven."
- "Het centrum moet verkeersluw gemaakt worden."
- "Parkeergelegenheden zijn erg krap, wanneer het druk is, en ze ogen ongezellig."
- "Een gezellig plein met terras."
- "Meer sfeer, meer horeca en meer groen."
- "Gieten mist sfeer en gezelligheid."

Waardering voor het centrum

Bijna vier vijfde ervaart leegstand in het centrum als negatief

Negen op de tien panelleden is het opgevallen dat er leegstand is in het centrum van Gieten. Bijna acht op de tien ervaart deze leegstand ook als negatief. Dit aandeel is groter onder panelleden die in Gieten wonen. Panelleden die niet in Gieten wonen storen zich minder aan de leegstand en valt het minder vaak op.

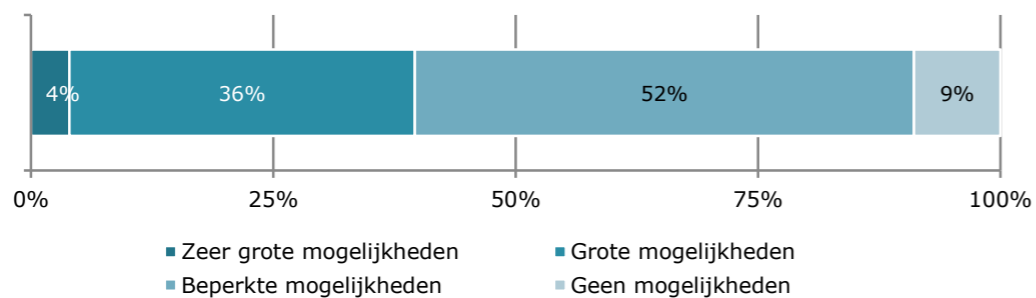
Figuur 7. In het centrum van Gieten is leegstand. Hoe ervaart u deze leegstand? (n=442)

Negen op de tien ziet mogelijkheden voor toerisme in Gieten

Ongeveer negen op de tien panelleden ziet mogelijkheden voor toerisme in het centrum van Gieten, vooral door meer horecagelegenheden te openen en activiteiten te organiseren. Volgens vier van de tien panelleden zijn de mogelijkheden zelfs (zeer) groot. Iets meer dan de helft denkt dat er beperkte mogelijkheden zijn. Ongeveer een tiende ziet geen mogelijkheden voor toerisme in het centrum van Gieten, vooral omdat Gieten te weinig te bieden heeft aan toeristen. De meeste mogelijkheden worden gezien door panelleden die in Gieten wonen en door panelleden tot 55 jaar.

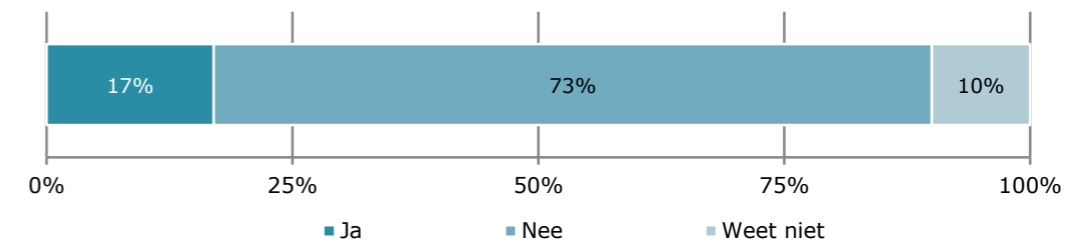
Figuur 8. In welke mate zijn er volgens u mogelijkheden om meer toeristen en recreanten naar het centrum van Gieten te trekken? (n=442)

Zeventien procent zou in het centrum van Gieten willen wonen

Zeventien procent van de panelleden geeft aan dat zij wel in het centrum van Gieten zouden willen wonen. Iets minder dan drie kwart heeft hier geen behoefte aan. Het aandeel dat in het centrum van Gieten zou willen wonen is hoger onder panelleden die al in Gieten wonen dan onder panelleden die in de omgeving wonen.

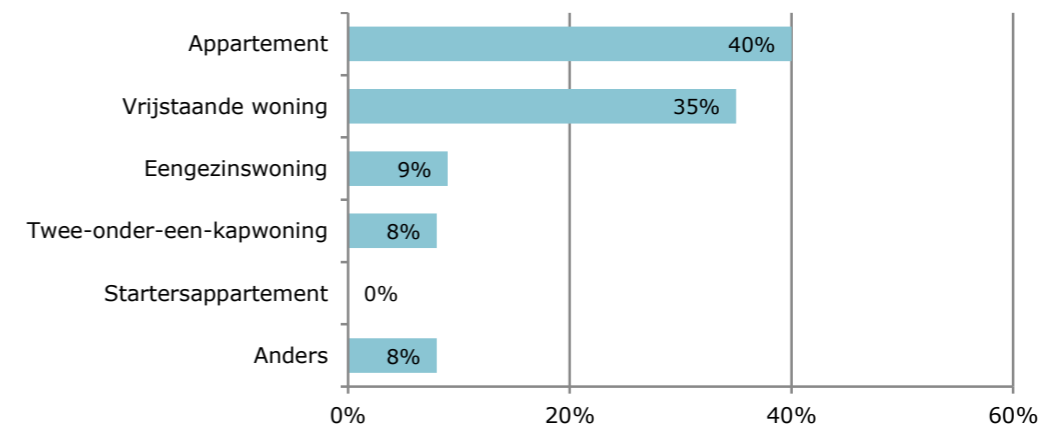
Figuur 9. Zou u in het centrum van Gieten willen wonen? (n=442)

Er is vooral behoefte aan appartementen en vrijstaande woningen

Twee vijfde van de panelleden die wel in het centrum van Gieten zouden willen wonen, geven aan dat zij het meest behoefte zouden hebben aan een appartement. Een iets kleiner deel heeft de voorkeur voor een vrijstaande woning. Een beperkt deel wil graag in een eengezinswoning of een twee-onder-een-kapwoning wonen.

Figuur 10. In welk type woning zou u graag willen wonen? (n=77)

ACHTERGRONDGEGEVENS

Leeftijd, geslacht, huishouden, opleiding, werk en opleiding van de respondenten

4

Achtergrondgegevens

Leeftijd	Aantal	Percentage
18 tot en met 39 jaar	47	11%
40 tot en met 54 jaar	125	28%
55 tot en met 64 jaar	134	30%
65 jaar en ouder	132	30%
Onbekend	4	1%
Totaal	442	100%

Opleiding	Aantal	Percentage
Geen opleiding	1	0%
Lagere school / basisonderwijs	3	1%
Lager / middelbaar algemeen voortgezet onderwijs	14	3%
Lager beroepsonderwijs	14	3%
Middelbaar beroepsonderwijs	141	33%
Hoger algemeen voortgezet onderwijs	55	12%
Hoger beroeps- en wetenschappelijk onderwijs	214	48%
Totaal	442	100%

Geslacht	Aantal	Percentage
Man	229	52%
Vrouw	213	48%
Totaal	442	100%

Huishouden	Aantal	Percentage
Ik woon alleen	34	8%
Ik woon alleen met kinderen	9	2%
Ik ben gehuwd/woon samen zonder thuiswonende kinderen	239	54%
Ik ben gehuwd/woon samen met thuiswonende kinderen	142	32%
Ik woon bij mijn ouder(s)/verzorger(s)	6	1%
Anders	7	2%
Weet niet/wil niet zeggen	5	1%
Totaal	442	100%

Woonplaats	Aantal	Percentage
Binnen Gieten	159	36%
Buiten Gieten	283	64%
Totaal	442	100%

Werk	Aantal	Percentage
Ik heb een betaalde werkring of bedrijf	219	49%
Ik studeer/zit op school/volg een stage	3	1%
Ik doe het huishouden	17	4%
Ik ben werkzoekend	17	4%
Ik ben arbeidsongeschikt	8	2%
Ik ben gepensioneerd	154	35%
Overig	15	3%
Weet niet/wil niet zeggen	9	2%
Totaal	442	100%